

2016: rok rekordní návštěvnosti českých zoo

Mezi nové expozice, které v roce 2016 přilákaly do zoo více návštěvníků, patří tropický pavilon v zoo Jihlava (otevřen v prosinci 2015)

K nejoblíbenějším cílům rodinných výletů patří tradičně zoologické zahrady. Jejich obliba je ale vysoká i u jiných tržních segmentů. V loňském roce dosáhly tuzemské zoologické zahrady dokonce rekordní návštěvnosti.

V roce 2016 se oproti předchozímu roku (a často nejen v porovnání s ním) podařilo řadě turistických cílů zvýšit návštěvnost. Ve stanovení příčin tohoto jevu panuje shoda – největší podíl má zhoršená bezpečnostní situace ve světě, a z tohoto důvodu zvýšený zájem Čechů o domácí destinace, stejně jako větší zájem turistů a návštěvníků ze zahraničí. Svou roli zároveň hrála mírná zima a rovněž letní počasí, které přálo cestování. Neopakovala se tak např. extrémní vedra z roku 2015, která naopak řadě cílů návštěvnost snižovala. V některých případech tak šlo v roce 2016 dokonce o historicky vůbec nejvyšší počty příchozích. Jednalo se o památky (např. valtický zámek) a také o mnohé zoologické zahrady a obdobná zařízení.

6 062 420

návštěvníků vstupů
v roce 2016

Nejdůležitějších patnáct zoologických zahrad (včetně dvou jimi provozovaných detašovaných expozic) sdružuje Unie českých a slovenských zoo. Všechny tyto areály vznikly před rokem 1989 a dodnes patří městům či krajům. V loňském roce těchto sedmáct zařízení v součtu zaznamenalo 6 062 420 návštěvníků vstupů (*metodická pozn.: metodiky výpočtu návštěvnosti jednotlivých zoo se mírně liší, výsledek by tím ovšem neměl být v tomto případě až tak zásadně ovlivněn, a měl by tedy řádově odpovídat realitě*). Zmíněné číslo je o více než 5,5 procenta lepším výsledkem než dosavadní rekord z roku 2014 (5,74 mil. vstupů). Navíc vůbec poprvé tyto zoo v součtu překonaly

hranici šesti milionů vstupů. Průměrná návštěvnost se prvně dostala přes 400 000 návštěv a také medián dosáhl historicky nejvyšší hodnoty, když podruhé překročil metu 300 000 vstupů. Výrazně nižší medián oproti průměru je dán ztelně vyšší návštěvností zoo Praha oproti ostatním českým zoo. Podíl jednotlivých zařízení na celkovém výsledku zachycuje sloupkový graf.

Podíváme-li se na návštěvnost optikou jednotlivých zoo, pak lze konstatovat, že rekordních čísel bylo dosaženo hned v pěti z patnácti unijních zahrad, které se nacházejí na území Česka. V případě zoo v Hodoníně se jednalo oproti dosavadnímu maximu o nárůst v řádu jednoho procenta, v Děčíně (zoo + detašovaná expozice Rajské ostrovy), ve Zlíně-Lešné a v trojské zoo v Praze se jednalo o růst na úrovni mezi čtyřmi a pěti procenty. Nejvyššího relativního vzestupu zájmu veřejnosti se podařilo dosáhnout zoo Jihlava, která na sklonku roku 2015 otevřela velký tropický pavilon. Nárůst o více než 17 procent oproti rekordnímu roku 2014 znamenal překonání dosavadního maxima o necelých 49 000 návštěv (oproti roku 2015 pak o takřka 22 procent a 60 000 vstupů). V absolutních číslech se však největšího nárůstu podařilo bez velkého překvapení dosáhnout nejnavštěvovanější české zoo – zoo Praha (o 66 110 vstupů více oproti dosavadnímu nejvyššímu číslu v roce 2014 a dokonce o 129 971 průchodů více než v roce 2015). V tomto případě lze zvýšený zájem do značné míry přičíst nikoliv novým expozicím, ale mláďatům u veřejnosti oblíbených zvířat – zejména dvěma mláďatům

slonů, dále pak třeba mláděti u goril nížinných, dlouhodobě nejoblíbenějších chovanců zdejší zoo.

Tabulka přehledně ukazuje nejen konkrétní počty návštěvnosti za rok 2016, ale taky roky, kdy bylo dosaženo vůbec největšího zájmu veřejnosti. V pěti zahradách tak bylo historického maxima dosaženo v posledním roce, v dalších šesti zoo byl pak doposud platný rekord zaznamenán v průběhu předchozích 13 let. Zbýlé čtyři zoo (Brno, Dvůr Králové, Liberec a Ústí nad Labem) zažily z pohledu návštěvnosti nejlepší léta ještě před rokem 1989. Statistika za druhé návštěvnicky nejvytíženější roky je velmi podobná a dokazuje, že nejvyšší hodnoty nepřicházejí náhodně, ale v celých obdobích zvýšeného zájmu. Rekordy, byť v mírně menším počtu, totiž padaly i v letech 2014 a 2015. Za zmínku stojí také fakt, že v roce 2007

patnácti nejvýznamnějších českých zoo o více než 10 procent.

Z vývojového pohledu lze říci, že po propadu zájmu o zoologické zahrady na počátku 90. let 20. století se návštěvnická čísla průběžně zvyšují. Zatímco v roce 1997, tedy před dvaceti lety, se součet návštěvností patnácti zoo v UCSZOO (tehdy UCSZ) zastavil na čísle 3 412 092, o deset let později (2007) se již jednalo o sumu ve výši 5 492 772 vstupů. Právě tehdy historicky poprvé zmiňovaný součet překročil magickou hranici pěti milionů a rekordní návštěvnost si do statistik zapsalo zmíněných sedm z patnácti zoo. Od té doby se návštěvnost vyvíjí ve vlnách s drobnými poklesy a vzestupy, stále však v pozitivní vývojové linii. Celkový rekord z roku 2007 byl v roce 2016 překonán již popáté.

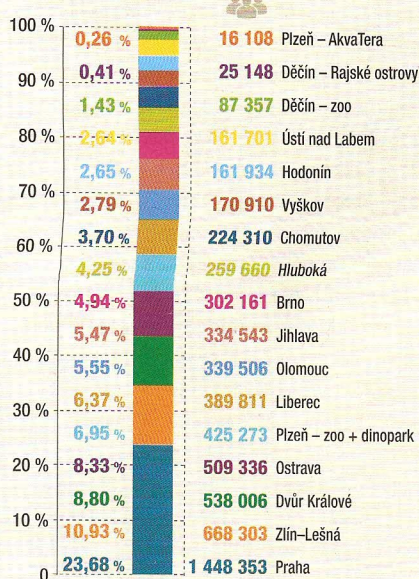
Brněnské zoo se podařilo překonat hranici 300 000 návštěvnických vstupů. Svůj značný podíl na tom mělo i mládě medvěda ledního, který je v Česku k vidění kromě Brna jen v Praze

TAB.: NÁVŠTĚVNOST ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD V ČESKU

Zoo	Návštěvnost 2016	Rok s nejvyšší návštěvností	Rok s 2. nejvyšší návštěvností
Brno	302 161	1981	1978
Děčín*	114 391	2016	2014
Dvůr Králové	538 006	1974	1978
Hodonín	161 934	2016	2014
Hluboká (Ohrada)	259 660	2007	2014
Chomutov	224 310	2015	2007
Jihlava	334 543	2016	2014
Liberec	389 811	1989	1998
Olomouc	339 506	2003	2002
Ostrava	509 336	2014	2016
Plzeň*	441 381	2011	2010
Praha	1 448 353	2016	2014
Ústí nad Labem	161 701	1988	1986
Vyškov	170 910	2007	2008
Zlín-Lešná	668 303	2016	2015

* Návštěvnost kromě vlastní zoo zahrnuje také počet návštěv detašovaných expozic.
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat jednotlivých zoo

Graf PODÍL JEDNOTLIVÝCH ČESKÝCH ZOO V UCSZOO NA CELKOVÉ NÁVŠTĚVNOSTI V ROCE 2016

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat UCSZOO a jednotlivých zoo

padl rekord v počtu zoo, které dosáhly historicky nejvyšší návštěvnosti. Bylo jich sedm, tedy o dvě více než nyní, o devět let později. Z onoho roku 2007 však do dnešních dnů zůstaly už jen dvě rekordní hodnoty (Hluboká, Vyškov); zbylé byly překonány, v některých případech dokonce několikrát. Celkově se za posledních deset let zvedla návštěvnost

Nárůst počtu vstupů potvrzují také provozovatelé menších zoo a obdobných zařízení v rámci celého Česka. O rekordně vysoké hodnoty přitom šlo například v nejstarší porevoluční licencované zoo v Chlebech u Nymburka, v jihočeském Zooparku Na Hrádečku, v papouščí zoo v jihomoravských Bošovicích či v areálu nazývaném Farma Wenet na okraji vý-

chodočeského Broumova. Obecný trend vzrůstajícího zájmu o tato nová zařízení často s bližším kontaktem se zvířaty na jedné straně ukazuje, jak silná konkurence se v tomto segmentu pro tradiční hráče stává. Na stranu druhou lze vidět, že klasickým velkým zoo návštěvnost příliš nesnižují, a vlastně tak jen pravděpodobně vyplňují mezeru na trhu.

Závěrem dodejme, že ke zvýšení návštěvnosti došlo též ve všech významných slovenských zoo. Dvě ze čtyř, které patří do zmiňované Unie českých a slovenských zoo dokonce také dosáhly rekordní návštěvnosti. Jedná se o zoo Košice a zoo Spišská Nová Ves, přičemž ve druhé jmenované byla premiérově překonána hranice 100 000 vstupů. Špatně si nevedly ani zoo Bratislava (druhá nejvyšší návštěvnost min. od roku 1989) a zoo Bojnice (nejlepší čísla za posledních osm let). Díky tomu se taky podařilo historicky poprvé přesáhnout souhrnnou hranici jednoho milionu návštěv v těchto čtyřech zařízeních. Konkrétně šlo o 1 013 820 registrovaných vstupů. ■

AUTOREM TEXTU A FOTOGRAFIÍ JE

Mgr. Lukáš Nekolný z katedry sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze.